

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.131.2015.AKR

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515),

stwierdzam nieważność

§ 5 uchwały Nr VII/44/2015 Rady Gminy Nurzec - Stacja z dnia 15 września 2015 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Nurzec - Stacja 15 września 2015 r. podjęła uchwałę Nr VII/44/2015 w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, która 18 września 2015 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż § 5 przedmiotowej uchwały podjęty został z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym 8 października 2015 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia jego nieważności.

Wypełniając dyspozycję normy prawnej art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) Rada Gminy Nurzec – Stacja określiła zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

Zgodnie z intencją ustawodawcy, pod pojęciem „zwrotu wydatków” należy rozumieć uprawnienie rady gminy do określenia w drodze uchwały podmiotów zobowiązanych do zwrotu, wskazanie kryteriów, w oparciu o które ma ten zwrot nastąpić i w jakiej części.

Mając na uwadze powyższe, Rada Gminy Nurzec – Stacja, w § 5 kwestionowanej uchwały wskazała, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w sytuacji, gdy żądanie zwrotu wydatków za udzielone świadczenie w całości stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy, Kierownik

Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu – Stacji na wniosek osoby zainteresowanej lub pracownika socjalnego może:

- 1) odstąpić od żądania takiego zwrotu,
- 2) odroczyć termin płatności wymaganej należności,
- 3) rozłożyć spłatę należności na raty,
- 4) określić zasady zwrotu na korzystniejszych warunkach (...).

W ocenie organu nadzoru, przytoczona regulacja została podjęta z naruszeniem art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej poprzez nieuprawnioną modyfikację regulacji ustawowych, jako niezgodną z zasadami legislacji, zbędną, dezinformującą i mogącą prowadzić do sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacją przepisów (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2006 r., sygn. akt IV SA/Wr 599/04). W tym kontekście należy zauważyć, iż ustawodawca dopuszcza również możliwość umorzenia kwoty nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, co nie znalazło odzwierciedlenia w zapisach badanej uchwały.

Jednocześnie stwierdzić należy, iż zgodnie z § 5 pkt 4 przedmiotowej uchwały, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu – Stacji może określić zasady zwrotu „na korzystniejszych warunkach” niż wynika to z regulacji § 2 niniejszej uchwały. Zdaniem organu nadzoru powyższa regulacja w zakresie, w jakim ustanawia uprawnienie Kierownika Ośrodka do określenia zasad zwrotu na korzystniejszych warunkach jest nieprecyzyjna i nieostra znaczeniowo. Formułowana przesłanka w postaci „korzystniejszych warunków”, ma szeroki charakter, nadając równocześnie duży luz decyzyjny Kierownikowi Ośrodka. W konsekwencji, dokonując interpretacji § 5 pkt 4 uchwały nie jest możliwe w sposób nie budzący wątpliwości ustalenie dopuszczalnych prawnie zasad zwrotu, co stoi w sprzeczności ze standardami stanowienia norm w aktach normatywnych, które powinny być sformułowane w sposób jasny, precyzyjny i jednoznaczny. Taki wymóg stawiany powinien być w szczególności aktom prawa miejscowego, jako że stanowią prawo powszechnie obowiązujące na terenie działania organów, które je ustanowiły. Nie ulega również wątpliwości, że z zasady państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) wynika skierowany do organów władzy stanowiących prawo, a więc także organów gminy uprawnionych do stanowienia prawa miejscowego, nakaz przyzwoitej legislacji, w czym zawiera się także wymóg dostatecznej określoności normy prawnej.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na ugruntowane stanowisko Trybunału Konstytucyjnego w przedmiotowej materii, wskazujące, iż nakaz respektowania przez ustawodawcę zasad przyzwoitej legislacji stanowi element zasady demokratycznego państwa

prawnego oraz że zasady przyzwoitej legislacji obejmują między innymi wymaganie określoności przepisów, które muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny (wyrok TK z dnia 21 marca 2001 r., sygn. akt K 24/00).

Mając powyższe na uwadze, rozstrzygnięcie nadzorcze jest uzasadnione we wskazanym w sentencji zakresie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:
Rada Gminy Nurzec - Stacja